

Strategi for Norsk kulturråd fra 2019

Kulturrådets formål og oppgave er nedfelt i Lov om Norsk kulturråd. Denne strategien gjelder rådet, det kollegiale organet, sitt ansvarsområde og arbeid.

«Norsk kulturråd har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. [...] Norsk kulturråd er et statlig forvaltningsorgan som har hele landet som virkeområde. [...] Rådet har som oppgave å forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd som er lagt til rådet. Rådet skal bl.a. også være et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål».

Kulturrådets virkeområde og oppgaver reguleres også av Forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond, det årlige statsbudsjettet og Kulturdepartementets tildelingsbrev. Innenfor disse rammene er rådet et såkalt armlengdes avstands-organ, som forvalter sine oppgaver ut fra kunst- og kulturfaglig skjønn og uavhengig av politiske beslutninger. Kulturrådet forsvarer det kunst- og kulturfaglige perspektivet i møte med andre interesser.

INNLEDNING

Til grunn for politikken på kunst- og kulturfeltet ligger samfunnets ønske om og behov for at det skapes kunst og et mangfold av uttrykk. Få, om noen, ser for seg et samfunn uten kunst og kunstnerne, uten kunstneriske ytringer, kunstprodukter eller samtaler, uten møter og brytninger som oppstår som følge av kunstnerisk arbeid og produksjon.

Kunst og kultur utvikler seg ut fra egne begrunnelser og verdier, men også i samspill med sosiale, økonomiske og teknologiske forhold; en verden preget av globalisering, migrasjon, teknologiutvikling og klimaendringer. Kulturrådet skal utvikle støtteordninger som er i stand til å fange opp og legge til rette for nye og ukjente stemmer, som ivaretar sjangermessig og geografisk bredde, og som ikke minst når ut til nye aktører og publikumsgrupper. Dette skal balanseres med ivaretagelsen av etablerte kunstnerskap. I Kulturrådets arbeid er det viktig at deltakelse i kunst- og kulturliv ikke gjøres avhengig av sosial eller kulturell kapital, og at dialogen med fortida opprettholdes gjennom bevaring, dokumentasjon og formidling av kulturarven. Dagens store klimautfordringer krever ny tenkning rundt produksjon og utvikling, og Kulturrådets ordninger skal tilrettelegge for at produksjon, distribusjon og formidling av kunst og kultur er bærekraftig i et klimaperspektiv.

For å kunne gjennomføre sitt oppdrag må Kulturrådet til enhver tid ha kunnskap om de forhold som berører og påvirker utviklingen av kunst og kultur, slik at rådets forvaltning av Norsk kulturfond best mulig kan tilpasses kunst- og kulturlivets behov, og feltets mulighet til å nå ut til publikum.

Mål

Kulturrådet skal arbeide for

- at kunsten og kulturens betydning og verdi for enkeltmennesket og for samfunnet synliggjøres, og at kunstens posisjon styrkes
- at kunsten og kulturvernet speiler bredden av erfaringer i samfunnet, og at kulturarv fra alle grupper blir bevart, dokumentert og formidlet
- tilskuddsordninger som tar hensyn til kunstnerens økonomiske behov og arbeidssituasjon
- god infrastruktur gjennom arenaer, festivaler og helårsarrangører slik at kvalitetskunst kan formidles på mange nivå i hele landet
- at barn og unge blir sett og møtt av kunst som er relevant for dem og som utfordrer dem til selv å bli kreative og kritiske borgere
- å øke kunnskapen om kunstens og kulturens kår gjennom målrettede forskningsprosjekter
- hele tiden å ha et selvkritisk blikk på representativitet og aktualitet i rådets arbeid
- økte bevilgninger slik at kunst kan skapes og oppleves i hele landet

SATSINGSOMRÅDER

Kunst- og kulturkritikk og kunst som ytring

En ofte undervurdert del av kunst- og kulturfeltet er kunst- og kulturkritikk og tidsskriftenes artikkel- og kommentarstoff. Samtalen som har utspring i og omtaler kunst- og kulturuttrykk spiller en viktig rolle for utviklingen i et samfunn, og skal være et prioritert område for Kulturrådet.

Kulturrådet forplikter seg til å forsvare det kunst- og kulturfaglige perspektivet i møte med andre interesser. Det innebærer at Kulturrådet gjennom sine prioriteringer skal legge til rette for at kunst og kultur kan ta opp i seg diskusjoner i samtiden, også når de oppleves som utfordrende. Det skal være mulig for kunstnere, arrangører og produsenter å ta risiko i sitt virke, og Kulturrådet skal også gjennom sine ordninger forsvare kunst- og kulturuttrykk som frie ytringer.

Nye stemmer, kulturuttrykk og estetiske praksiser

Kulturrådets prioriteringer skal bidra til at det skapes kunst hvor økonomisk, sosial og kulturell bakgrunn i så liten grad som mulig fungerer som en terskel for deltakelse i kunst- og kulturfeltet.

Det norske samfunnet er en del av en global virkelighet: Migrasjon har gjort det til et mangekulturelt samfunn med nye muligheter, og diskusjoner om relevans og representativitet er grunnleggende.

Kulturrådet vil utfordre til en vedvarende diskusjon om ulike kvalitetsforståelser og arbeide aktivt for å nå nye søkergrupper gjennom målrettet kommunikasjon, oppnevning av utvalgsmedlemmer med ulik bakgrunn etc. Dette arbeidet skal prege rådets forvaltning på alle kunstfelt.

Barn og unge

Kulturrådet skal legge til rette for at barn og unge over hele landet får ta del i kunst- og kulturopplevelser av høy kvalitet, både som publikum og som medaktører i skapende prosesser. Barn skal utvikle seg gjennom kreativitet, lek og læring. Barns tilgang til kunst og kultur styres i større grad av bakgrunn og sosioøkonomiske forhold enn voksnes. Rådet skal derfor gi særlig oppmerksomhet til kunst og kultur for barn og unge ved å stimulere til kunstnerisk produksjon, formidling og utvikling, og bidra til kritisk refleksjon og samtale på dette feltet. Kulturrådet er seg også bevisst at en økende andel barn og unge har bakgrunn fra land utenfor Norge. I tråd med samfunnsutviklingen skal Kulturrådets tildelinger speile ulike livsvilkår, tanker og kunstneriske uttrykk.

Kunnskap og utvikling

Kulturrådets arbeid skal baseres på inngående og oppdatert kunnskap om kunst- og kulturfeltet. Rådet skal til enhver tid framskaffe relevant kunnskap om tendenser i feltet, og skal gjennom datainnsamling, utvikling av statistikk, evalueringer, utredninger, forskning og aktiv formidling bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget for kulturlivet, kulturpolitikken og utviklingen av Kulturfondets støtteordninger. Rådet skal være en tydelig rådgiver og premissleverandør i samfunnsdebatten.

Det er i strategiperioden spesielt behov for kunnskap om og bredere forståelse for de grunnleggende endringene digitaliseringen medfører for kunstproduksjon, kulturvern og kunst- og kulturkritikk. I tillegg vil mer kunnskap om kulturarv, dens verdi og betydning for folks identitet, og kunnskap om kunstens betydning for ulike sosiale fellesskap prioriteres.

